

сприятливого інституційного середовища для гармонійного розвитку маркетплейсів, оскільки саме вони сприяють розширенню малого та середнього бізнесу, зростанню податкових надходжень і підвищенню добробуту населення.

Список використаних джерел:

1. Retail e-commerce sales worldwide from 2022 to 2028. *Statista* URL: <https://www.statista.com/statistics/379046/worldwide-retail-e-commerce-sales/>
2. Маркетплейс: що це таке та як ефективно продавати на онлайн-платформах. *WEZOM*. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/yak-prosuvati-biznes-na-marketpleysah>
3. Top 20 ecommerce marketplaces in the world in 2025. *ChannelEngine*. URL: <https://www.channelengine.com/en/blog/worlds-top-marketplaces>
4. Вартість розміщення на ROZETKA Маркетплейс. *Rozetka*. URL: <https://sellerhelp.rozetka.com.ua/p272-get-to-know-us.html>
5. Категорії з комісією за замовлення. *Prom*. URL: <https://lookerstudio.google.com/u/0/reporting/2345d862-9b08-4c4a-9955-f5eec13b8620/page/NCCsC>
6. Комісія з продавця за успішний продаж. *OLX*. URL: <https://help.olx.ua/olxuahelp/s/article/Комісія-з-продавця-за-успішний-продаж-з-OLX-Доставка>
7. Інформація про платформу: Пакети. *OLX*. URL: <https://business.olx.ua/tovary>
8. Інформація про платформу: правила, комісія. *EpicentrK*. URL: <https://epicentrk.ua/ua/seller>
9. Маркетплейси в Україні: огляд популярних платформ для онлайн-продажів. *WEZOM*. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/marketpleysi-v-ukrayini-oglyad-populyarnih-platform-dlya-onlayn-prodazhiv>
10. Рейтинг онлайн-бізнесу у 2023 році. "Скільки-скільки?". URL: <https://surl.lt/vjifqf>
11. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України. *Офіційний веб-портал парламенту України*. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/56316>
12. Висновки, пропозиції до законопроекту про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України. *Веб-портал органів виконавчої влади України*. URL: <https://surl.li/ocnxa>
13. Український бізнес під час війни: вистояти та масштабуватися. *Hromadske*. URL: <https://hromadske.ua/suspilstvo/249980-ukrayinskyu-biznes-pid-chas-viyny-vystoiaty-ta-masshtabuvatysia>

Великоцька С.К.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»,
студентка БП «Політичне лідерство та економічна дипломатія», 2 курс

ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: МІЖНАРОДНА ДОВІРА ТА ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

В умовах тривалої воєнної агресії Російської Федерації економічна стабільність України піддається системним викликам, а саме: зниження виробничого потенціалу, порушення логістичних ланцюгів, дефіцит державних фінансів та підвищена невизначеність для приватних інвесторів. Хоча зовнішня допомога й макрофінансові пакети відіграють критично важливу роль у пом'якшенні цього тиску, вони не є достатньою базою для довгострокового відновлення. Саме тому актуальною є потреба системного розвитку економічної дипломатії як інструменту, що поєднує державні переговори, торговельно-економічне просування і формування інвестиційного іміджу, з метою трансформації короткострокової допомоги в сталу міжнародну довіру та інвестиційні проекти для повоєнної реконструкції.

Мета дослідження — проаналізувати розвиток економічної дипломатії України під час війни та визначити її ключові інструменти, напрями та механізми, що забезпечують підтримку макроекономічної стабільності, розширення міжнародної співпраці та створення передумов для повоєнного економічного зростання.

Економічна дипломатія України в умовах повномасштабної війни перетворилася на ключовий інструмент виживання, адаптації та стратегічного розвитку держави. Сучасні міжнародні відносини дедалі більше визначаються економічними чинниками, а тому можливість держави впливати на зовнішнє середовище через торгівлю, інвестиції, фінансові механізми та репутаційні інструменти стає невід'ємною складовою її міжнародної суб'єктності. Таке розуміння економічної дипломатії вимагає ширшого аналізу, ніж традиційні макроекономічні показники, оскільки воно також охоплює психологічні, історичні, культурні й комунікаційні аспекти, що формують міжнародну довіру та визначають готовність партнерів співпрацювати з українською державою та бізнесом.

Під час війни економічна дипломатія набула нового змісту, бо не тільки реагує на кризові виклики, а й формує передумови для повоєнного відновлення. З одного боку, міжнародні фінансові партнери забезпечують критичну підтримку української економіки, надаючи макрофінансові пакети, інвестиційні гарантії та інструменти для стабілізації бюджетної системи. Програми ЄС, ініціативи Європейського інвестиційного банку, механізми «Ukraine Facility» та платформа «Ukraine Investment Framework» створюють фінансову базу, яка дозволяє уряду утримувати макроекономічну стабільність навіть у період воєнних викликів [1], [5]. З іншого боку, тривале утримання економіки за рахунок зовнішньої допомоги неможливе, що робить питання диверсифікації експорту, залучення інвестицій та посилення економічної присутності у світі першочерговими.

Саме тому важливим напрямом стала підтримка українського експорту та розширення торговельно-економічної співпраці. Використання інструментів економічної дипломатії (від торговельних місій до укладання міждержавних угод), дозволяє створювати нові можливості для бізнесу попри логістичні обмеження. Показовим прикладом стала нова цифрова платформа «Nazovni», яка об'єднує тисячі українських компаній і забезпечує їм доступ до міжнародних виставок, консультацій, ринкової аналітики та прямих контактів з іноземними партнерами [2]. Цей інструмент став відповіддю на потребу швидкої адаптації бізнесу до зміни ланцюгів постачання, структури глобального попиту та умов виходу на іноземні ринки.

Паралельно уряд та бізнес посилюють економічну інтеграцію з Європейським Союзом. Аналітичне дослідження «Стратегічні орієнтири поглиблення торговельно-економічних відносин з ЄС», проведене у співпраці з данськими партнерами, дозволило визначити бар'єри виходу українських товарів на ринки ЄС та сформувати узгоджені позиції бізнес-спільноти [3], [4]. Зростає також роль комерційної дипломатії, зокрема B2B engagement, що забезпечує прямі контакти між українськими підприємствами та іноземними компаніями.

Наступним стратегічним напрямом стало зміцнення економічної присутності України за межами традиційних ринків, а саме у регіонах Африки, Близького Сходу та Азії. Ці регіони демонструють високі темпи економічного зростання та мають значний потенціал для співпраці в аграрному секторі, машинобудуванні, ІТ та енергетиці. Відкриття нових українських посольств в Африці в 2024 році, підписання з Ганою меморандумів про взаєморозуміння щодо створення Центру переробки та розподілу українських продуктів, а також перші кроки у заснуванні українських агрохабів у Західній Африці, свідчать про перехід до системної диверсифікації зовнішньої торгівлі [6]. Такі хаби мають стати майданчиками для спільних інвестиційних проєктів, локалізації переробки та розвитку логістичної інфраструктури, що дозволить Україні закріпитися в глобальних ланцюгах доданої вартості.

Важливе значення для економічної дипломатії має і гуманітарний вимір. Такі програми як «Grain from Ukraine» та «Food from Ukraine» виконують подвійну функцію, оскільки підтримують продовольчу безпеку країн Африки та Близького Сходу та одночасно формують позитивний міжнародний імідж України як відповідального та передбачуваного партнера [7]. Поряд із гуманітарною місією, ці ініціативи створюють базу для майбутньої торговельно-економічної співпраці: країни-реципієнти стають потенційними ринками для української

аграрної продукції, логістичних рішень, технологій зберігання й переробки, а також партнером у створенні спільних виробничих проєктів. Через такі інструменти Україна не лише протидіє російському впливу в регіонах, але й займає власну нішу, базовану на реальній допомозі, довірі та репутації надійного постачальника.

Усі ці процеси прямо пов'язані з формуванням інвестиційного іміджу України. У сучасній глобальній економіці репутація держави є ключовим конкурентним ресурсом, що впливає на рішення міжнародних компаній щодо входу на ринок і довгострокових інвестицій. Прозорість державних інститутів, політична стабільність, ефективна координація з міжнародними організаціями, реалізація спільних фінансових і гуманітарних програм – усе це створює сприятливе середовище для підвищення довіри до України.

Отже, українська економічна дипломатія у період війни виконує стратегічну функцію. Вона одночасно спрямована на подолання поточних викликів, розширення зовнішніх ринків, диверсифікацію торговельних потоків, залучення інвестицій, формування позитивного іміджу та закладення фундаменту для повоєнного економічного зростання. Саме послідовність та поєднання гуманітарних, фінансових і торговельно-економічних інструментів дозволяють Україні нарощувати міжнародну довіру, яка стане визначальним чинником у відбудові держави після завершення війни.

Список використаних джерел:

1. Ukraine Facility Plan (2024) *Recovery vision of Ukraine*. Available at: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/> (Accessed: 27 November 2025).
2. Економічна дипломатія під час війни: як МЗС допомагає українському бізнесу підкорювати світові ринки (2025). *Business Woman*. Available at: <https://businesswoman.org.ua/ekonomichna-dyplomatiya-pid-chas-vijny-yak-mzs-dopomagaye-ukrayinskomu-biznesu-pidkoryuvaty-svitovi-rynky/> (Accessed: 27 November 2025).
3. Економічна дипломатія як інструмент відновлення та розвитку (2025) Федерація роботодавців України. Available at: <https://fru.ua/ua/media-center/news/fru/ekonomichna-diplomatiya-yak-instrument-vidnovlennya-ta-rozvitku> (Accessed: 27 November 2025).
4. КИЇВ – 2025 СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ПОГЛИБЛЕННЯ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН (2025) Федерація роботодавців України. Available at: https://fru.ua/images/doc/2025/EU_web.pdf (Accessed: 27 November 2025).
5. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України (2025) Мінекономіки та Європейський інвестиційний банк обговорили посилення технічної підтримки у межах програми *Ukraine Investment Framework*. Available at: <https://me.gov.ua/News/Detail/5509335e-0ce3-47f6-a926-fa35a3956979?lang=uk-UA&title=EIB> (Accessed: 27 November 2025).
6. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України (2025b) «*Food from Ukraine*» 2025: підписано меморандум із Ганою про створення Центру переробки й розподілу українських продуктів в Західній Африці. Available at: <https://me.gov.ua/News/Detail/759b991e-f6bb-4d8d-b2b6-4269bbe88a67?lang=uk-UA&title=FoodFromUkraine2025> (Accessed: 27 November 2025).
7. Україна збрала світових лідерів, урядовців і експертів на Четвертий Міжнародний саміт з продовольчої безпеки «*Food from Ukraine*» | Міністерство закордонних справ України (2025) Міністерство закордонних справ. Available at: <https://mfa.gov.ua/news/ukrayina-zibrala-svitovih-lideriv-uryadovciv-i-ekspertiv-na-chetvertij-mizhnarodnij-samit-z-prodovolchoyi-bezpeki-food-ukraine> (Accessed: 27 November 2025).

Габер П.М.
ліцей «Фінансовий»,
учениця 10 класу